

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak,
jsou Mgr. Hana Zimová a Anna Nováková.*

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

*Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem
České republiky.*

název	Vrchol a pád řeckých civilizací
anotace	Výklad zaměřený na poznávání přínosu nejstarších civilizací pro rozvoj světové kultury .
očekávaný výstup	ZV – LMP Člověk a společnost – 2. stupeň D – popsat život v době starověkých civilizací
druh učebního materiálu	Prezentace
druh interaktivity	Výklad
ročník	6.

Klasické období

- po vzniku městských států se Řecko blížilo ke svému *vrcholnému období* – tzv. **klasickému období** (v 5. - 4. st. př.n.l.)
- v tomto období byl postaven ***chrám Parthenon***, který se nachází na opevněné Akropoli nad Athénami

Chrám Parthénon

Akropolis

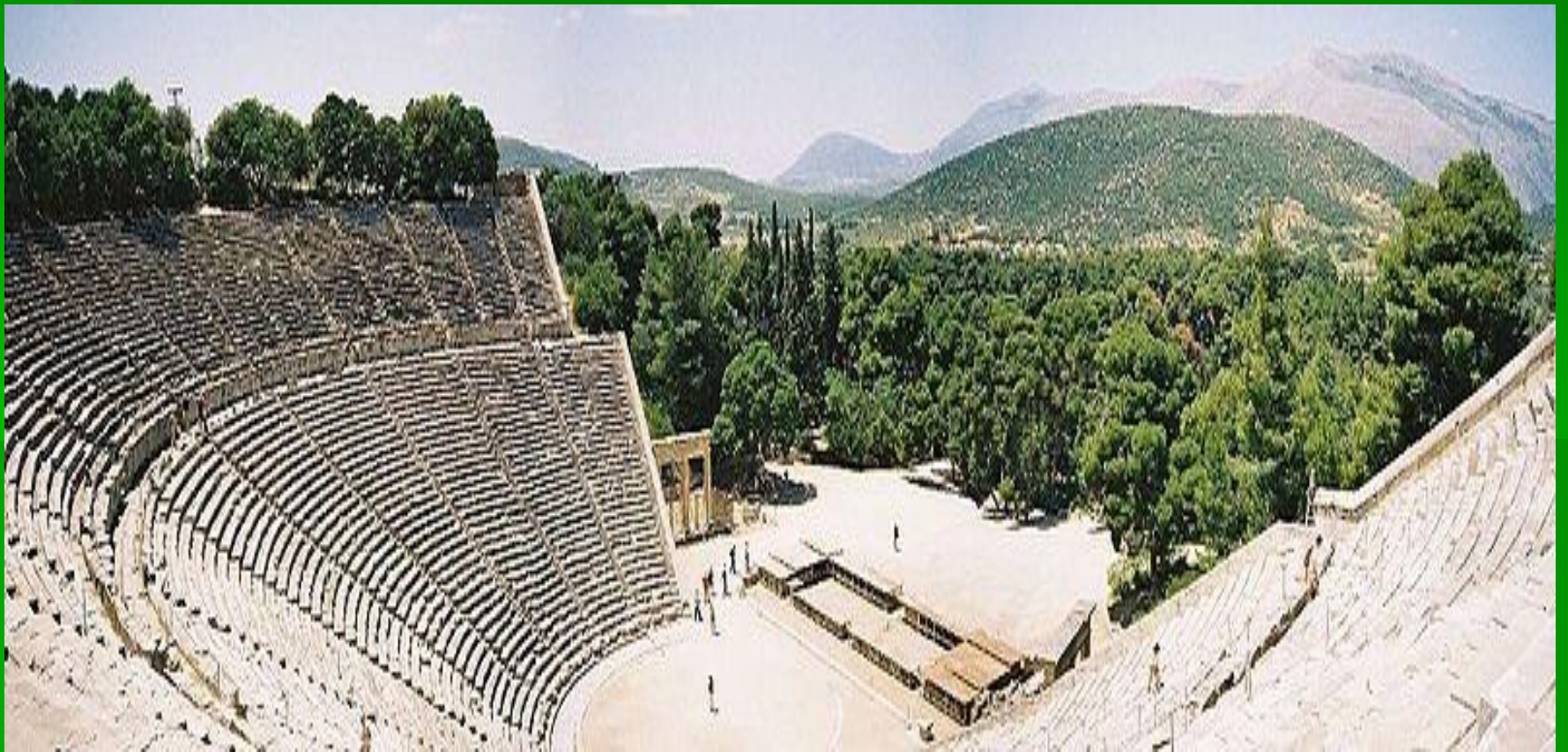
je nejnavštěvovanější památkou v Athénách

Rozvoj oborů

- ve starém Řecku se rozvíjely tyto obory:
 - matematika – Pythagoras
 - dějepis
 - lékařství – Hippokrates, který stanovil základní pravidla chování při léčení
 - divadlo – komedie a tragédie
 - filozofie – Sokrates, Platon, Aristoteles
 - sport – Olympijské hry, Maratonský běh

Epidaurovo divadlo

Athény – Akropolis

Bůh Dius (Zeus) v Olympii

Olympijské hry

- **první olympijské hry** se v Olympii uskutečnily roku **776 př.n.l.**
- tento rok, konkrétně pak **8. červenec**, je považován za **počátek her i řeckého kalendáře**
- během konání olympijských her se dodržoval **posvátný mír**, zvaný **okecheiria** („zdržení se rukou od zbraní“)
- na půdu Olympie nesměl vstoupit nikdo se zbraní

Olympijské hry

- účastníkům olympijských her byla zajištěna volná cesta do Olympie a zpět i přes území nepřátelských států
- v době her byly **zakázány všechny války** a jiné násilné činy
- olympijských her se směli zúčastnit pouze **svobodní občané řeckého původu** - vyloučení byli cizinci, otroci a ženy

■

Disciplíny

- **běh** - závodníci běhali nazí a bosí
 - čas se neměřil, šlo jen o to, kdo bude první
 - jeden a tentýž závodník mohl soutěžit ve všech běžeckých disciplínách
 - běhalo na vzdálenost jednoho stadia (asi 192 m)
 - až do 13. her byl tento běh jedinou olympijskou disciplínou
 - na 14. hrách přibyl běh na dvě stadia
 - na 15. hrách pak i dlouhý běh - ten se zprvu běhal na 7 stadií, jeho délka však v průběhu let nezůstávala stejná, ale kolísala mezi 7 a 24 stadii
- **pětiboj**: hod diskem, skok do dálky, hod oštěpem, zápas, box

Olympijské hry

Olympijská sláva

- olympijský vítěz měl velký respekt
- Vítězství na olympijských hrách bylo ceněno jako vítězství vojevůdce ve válce. Ve svém městě byl velkolepě uvítán. Nejprve zamířil do chrámu, kde vzdal oběť bohům a věnoval jim svůj vítězný věnec. Pak vláda a rada města uspořádala na jeho počest slavnostní hostinu a od té doby měl zadarmo jídlo a často byl také osvobozen od daní.
- měl též právo nechat si postavit sochu

Odkaz OH dnes

Zahajovací ceremoniál

- zazní hymna pořadající země
- přehlídka účastníků - každá delegace je označena standartou se jménem země a vlajkou
- zahajuje ji delegace Řecka a uzavírá je delegace hostitelské země
- za zvuků olympijské hymny je vztyčena olympijská vlajka – pět kruhů
- symbolické vypuštění holubů
- příchod olympijské štafety s pochodní, poslední běžec oběhne stadión a zažehne olympijský oheň
- slavnostní přísaha sportovců a rozhodčích

Závěrečný ceremoniál

- nastoupí všichni účastníci jako při zahájení
- zazní řecká státní hymna
- na stožár vystoupá řecká vlajka; pak na středový stožár vystoupá vlajka pořadatelské země a na další stožár vlajka země, v níž se budou pořádat příští olympijské hry
- pak zazní hymna země příštích OH
- předseda MOV vystoupí na pódium a poděkuje pořadatelské zemi a pozve k účasti na příštích hrách, potom hry ukončí
- zazní fanfára
- zhasne olympijský oheň a je spuštěna olympijská vlajka

Zahájení OH v Aténách v roce 2004

Války

- vrcholné (klasické) období bylo však poznamenáno **válkami**, především mezi **Řeky a Peršany**:
 - nejznámější bitvy se odehrály
 - u Marathonu - zvítězily Athény nad Peršany
 - u Thermopyl - zvítězili Peršané nad Spartou
 - u ostrova Salamíny – zvítězilo řecké loďstvo nad perským
- **MÍR** byl uzavřen v roce 449 př.n.l.

Další války

- další válka propukla

mezi Athénami a Spartou

- trvala **27 let**, nakonec **zvítězila Sparta**
- vleklé války *oslabily řecké městské státy*
- toho využila sousední **Makedonie**, která Řecko ovládla – makedonským králem se stal **Alexandr Makedonský (Veliký)**, který k Řecku připojil Persii a Egypt a pronikl až do Indie

Alexandr Veliký

Zdroje

- MÜLLER, Oldřich. *Dějepis pro 2. stupeň základní školy praktické* . 1. díl. 1. vydání. Praha : Parta, 2008. ISBN 9788073201128. s. 46 - 48.
- KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M. *Dějepis na dlani* . 2. vydání. Olomouc : Rubico, 2007. ISBN 8073460653. s. 26 - 29.

Zdroje obrázků

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-01-23] dostupné pod licencí
Creative Commons – <http://wikimedia.org/>

Akropolis

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Acropolis_from_south-west.jpg

Chrám Parthénon

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:2006_01_21_Ath%C3%A8nes_Parth%C3%A9non.JPG

Epidaurovo divadlo

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Epidaurus_Theater.jpg

Olympijské hry

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nemea2.jpg>

OH Atény 2004

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Olympic_flame_at_opening_ceremony.jpg

Alexandr Veliký

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aleksander-d-store.jpg>